RANDIMAN
DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
İncirli Caddesi Yeşilada Sok.Erman Apt. B. Blok No. 2/7 Bakırköy / İSTANBUL Tel. (0-212) 570 76 45 Pbx Fax : (0-212) 570 76 47

SİRKÜLER

SAYI : 2023 / **25** İstanbul,24.03.2023

KONU : 2022 Yılı Matrah Artırımı ile İlgili Örnekli Detay Sirküler

Bilindiği gibi ; 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 12 Mart 2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Buna göre; Kurumlarda 2022 yılı matrah artırımı aşağıdaki şekilde yapılmalıdır.
2022 yılına ilişkin matrah artırımından yararlanmak için bazı şartların yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu şartlar;
1- 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesi mutlaka verilmelidir.
2- 2021 yılı beyan edilen matrah %122,93 oranında artırılarak ulaşılan tutar ile 2022 üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutarın yüksek olanı, 2022 yılı asgari kurumlar vergisi matrahı olmalıdır.

3- Beyan edilen 2022 yılı matrahının %25'i artırıma esas matrah olarak belirlenecektir. Bu matrah üzerinden %20, kanunda belirtilen şartlar sağlanırsa %15 vergi hesaplanıp ödenecektir.

4- 2021 yılında ve 2022 üçüncü geçici döneminde vergi matrahı çıkmamışsa, artırıma esas matrah 500.000 TL olacaktır.

Konuyu örneklerle detaylandırmak gerekirse;
Örnek 1: Mükellefin 2021 yılı kurumlar vergisi matrahı 10 milyon TL, 2022 yılı üçüncü geçici dönemi matrahı 20 milyon TL'dir.
1. sınır: 10 milyon X 2.2293 = 22.293.000
2. sınır: 20 milyon X 1,4 = 28.000.000
2022 yılı kurumlar vergisi matrahı tabanı = 28.000.000
2022 yılı kurumlar vergisi = 6.440.000 TL
Bu tutar Nisan ayında ödenecektir.
Matrah artırımı = 28 milyon X 0,25 = 7 milyon TL
Matrah artırımı vergisi = 7 milyon X 0,15 = 1.050.000 TL

Hesaplamadan görüldüğü üzere şirket 2022 yılı kurumlar vergisi olarak 6 milyon 440 bin TL ve matrah artırımından kaynaklı 1 milyon 50 bin TL vergi ödeyecektir.

Örnek 2: Bilanço esasına göre defter tutar bir tüccarın 2022 yılı matrahı 1 milyon TL ve 2022 yılı üçüncü dönem geçici vergi matrahı 2 milyon TL olsun. Bu tutarların maddede belirtilen şekilde artırılması sonucu bulunan tutarlar sırasıyla 2.229.300 TL ve 2.800.000 TL olarak hesaplanır. 2022 için matrah artırımından yararlanabilmek için 2022 yılı beyan edilen matrahın bu tutarlardan büyük olanı 2.800.000 TL'den az olmaması gerekir. Örneğin 2022 yılı matrahı 1 milyon TL olursa, 2.800.000 TL üzerinden artırım yapılarak matrah artırımından yararlanılamaz, çünkü 2022 yılı için beyan edilen matrah kanunda öngörülen asgari tutar olan 2.800.000 TL'den düşüktür.

Bu mükellef ya 2022 için artırımdan yararlanamayacak, ya da bunu öngördüğü için yararlanabilmek maksadıyla 2022 yılı beyanını en az 2.800.000 TL olacak şekilde yükseltecektir.

Örnek 3: Birinci örnekteki şirketin 2022 yılı defter kayıtları ile vergi kanunları uyarınca 2022 yılı kurumlar vergisi matrahı 25 milyon TL hesaplanmış olsun.
Bu durumda şirket 5 milyon 750 bin TL kurumlar vergisi ödeyecekti. Ancak matrah artırımı yapmak isteyen şirket, 7440 sayılı Kanun'un öngördüğü asgari tutarı beyan etmek zorunda olduğundan 2022 yılı kurumlar vergisini 6.440.000 - 5.750.000 = 690.000 TL daha fazla ödemek durumunda kalacaktır.

Örnek 4: Birinci örnekteki şirketin 2022 yılı defter kayıtları ile vergi kanunları uyarınca 2022 yılı kurumlar vergisi matrahı 30 milyon TL hesaplanmış olsun.
Bu durumda şirket 6 milyon 900 bin TL kurumlar vergisi ödeyecektir. Şirketin artırıma esas tutarı da 30 milyon x 0,25 = 7,5 milyon TL olacaktır.

Bununla birlikte şirket 2022 yılı kurumlar vergisini matrahını Kanunda öngörülen asgari matrah olan 28 milyon TL olarak beyan etmeyi tercih edebilir. Bu tercih tartışmalı olmakla birlikte matrah artırımı yapılan yıla ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılamayacağından, böyle bir tercih yapılması ihtimali kuvvetlidir.

2022 yılı kurumlar vergisinin 28 milyon TL beyan edilmesi durumunda 6.900.000,00- 6.440.000 = 460.000 T daha az vergi ödenecek, matrah artırımına ilişkin vergi daha düşük çıkacaktır.

2021 yılı karlı, 2022 3.geçici dönemi zararlıysa
2022 yılı 3.geçici dönemi zararlı olduğundan 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar, matrah artırımına esasa teşkil edecek matrah olacaktır. Bu yıla ilişkin incelenmeme garantisi alınacak olmakla birlikte gerek zararlı bir dönem için ilave vergi beyan edilecek olması, gerekse 2022 yılı zararının tamamından takip eden yıllarda faydalanılamayacak olması nedeniyle, matrah artırımının en az tercih edileceği senaryo budur.
2021 yılı zararlı, 2022 3.geçici döneminde matrah varsa
Bu durumda matrah artımı 3.geçici beyanının %40 artırımlı tutarı üzerinden hesaplanacaktır. 2021 yılı zararı bu yıla ilişkin matrah artırımı yapılmadığı varsayımıyla diğer yılların karlarından indirilebilecektir. Ancak kanun gereği bu yılın zararı 2022 yılı matrahından mahsup edilmeyecektir.

2022 kurumlar vergisi matrah artırımından yararlanmak isteyen firmaların, kurumlar vergisi beyannamesi vermeden önce tarafımıza danışmasını önemle hatırlatmak isteriz.

Saygılarımızla,

RANDIMAN DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.